

Corina Andrei

Constanța Bălan

Nicoleta Stan

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Caietul elevului

CLASA A III-A

SEMESTRUL I

Date despre autoare:

Corina Andrei, profesor învățământ primar, grad didactic I, coautor al manualului „Matematică și explorarea mediului” – clasa a II-a, Editura Corint, ediția 2014, redactor al revistei internaționale de matematică „Minimath”, autor de auxiliare școlare, Școala Gimnazială nr. 24 din București

Constanța Bălan, profesor învățământ primar, grad didactic I, metodist, coautor al manualului „Matematică și explorarea mediului” – clasa a II-a, Editura Corint, ediția 2014, autor de manuale și auxiliare școlare, Școala Gimnazială nr. 24 din București

Nicoleta Stan, profesor învățământ primar, grad didactic I, metodist, coautor al manualului „Matematică și explorarea mediului” – clasa a II-a, Editura Corint, ediția 2014, autor de auxiliare școlare, Școala Gimnazială nr. 307 din București

Redactare: Mirella Acseente, Geanina Radu

Tehnoredactare computerizată: Mihaela Ciufu, Cristina Gvinda

Designul copertei: Dan Mihalache

Descrierea CIP se găsește la Biblioteca Națională a României.

Toate drepturile acestei lucrări sunt rezervate EDITURII CORINT EDUCAȚIONAL, parte componentă a GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări

Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București, cod poștal 010517

Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București, cod poștal 060012

Tel.: 021.310.15.30

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazinul virtual: www.grupulcorint.ro

CUVÂNT-ÎNAINTE

Lucrarea pe care v-o prezentăm este o completare a manualului *Limba și literatura română, clasa a III-a*, ofertă școlară care a întrunit criteriile tehnice de calitate la licitația organizată de MECS în anul 2015. În consecință, este conformă cu noua programă și aliniată noilor cerințe ale educației.

Principiile didactice după care a fost elaborat acest caiet al elevului sunt centrate pe ideea dezvoltării exprimării, atât scrise, cât și orale, pe exteriorizarea sentimentelor și trăirilor, pe motivarea ideilor și argumentarea părerilor proprii.

Micii școlari sunt încurajați să se exprime liber în diferite situații de comunicare, să capete încredere în forțele proprii, să observe realitatea, dar și să-și dezvolte imaginația în funcție de personalitatea și sensibilitatea fiecăruia.

Folosind acest caiet, copiii vor dobândi deprinderi de receptare a textului scris, de formulare a unor mesaje proprii, îmbogățindu-și vocabularul și utilizând resursele limbii în contexte variate de comunicare.

Vă urăm succes!

Autoarele

RECAPITULARE INIȚIALĂ

Citește cu atenție textul de mai jos, pentru a rezolva corect cerințele:

Jupâna vulpe s-a fudulit odată,
Poftind la masă pe vecina barză.
N-a fost o cină prea îmbelșugată,
Că dumneai făcea economie;
O zeamă lungă, cu puțină varză,
Iar ca s-o păcălească, i-a pus-o-n farfurie.
Zadarnic biata barză își încerca norocul,
Că n-ajungea să soarbă un singur strop, cu ciocul;
Pe când, cumătra, ciorba a supt-o la iuțeală.

Voind să răsplătească această păcăleală,
La rândul-i, doamna barză, așa, cam dup-o lună,
Și-a invitat vecina la o gustare bună.
Venea mireasma dulce de carne la frigare
Tăiată-n bucățele mărunte, o minune!
Dar barza, dinadins,
Tocana-ntr-o carafă cu gâtul lung i-o pune.
Bucățile de carne, ea le scotea în cioc,
Cumătra însă, tufă! nu izbutea deloc
Și s-a întors acasă pleoștită, nemâncată,
Cu coada-ntr-o picioare și foarte rușinată.

Înșelătorii prea ușor
Sunt înșelați, la rândul lor.

(Vulpea și barza, după La Fontaine)

1. Apreciază cu A (adevărat) sau F (fals) enunțurile de mai jos:

- Vulpea a invitat-o la masă pe vecina barză.
- Barza a savurat mâncarea.
- A doua zi, barza îi întoarce invitația.
- Ea pregătește pentru vulpe bucate înmiresmate.
- Vulpea se întoarce acasă nemâncată.

-
-
-
-
-

2. Răspunde la următoarele întrebări:

- Care sunt personajele din text?

- De ce vulpea a invitat-o pe barză la cină?

- Din ce motiv a plecat barza nemâncată?

- Ce bucate a pregătit barza pentru vecina ei?

- Cum i-a întors aceasta gestul vulpii?

- Ce părere ai de modul în care a procedat barza? De ce?

3. Scrie care este învățătura desprinsă din text.

4. Transcrie enunțurile în care se prezintă:

- încercarea berzei de a mânca din farfurie

- bucatele pregătite de barză

- modul în care s-a întors acasă vulpea

5. Scrie câte un bilet care să conțină:

a) invitația adresată de vulpe berzei

b) scuzele pe care barza i le cere vulpii

6. Găsește pentru cuvintele de mai jos pe cele cu înțeles:

• **asemănător**

s-a fudulit = _____ îmbelșugată = _____ nu izbutea = _____

poftind = _____ mireasmă = _____ nemâncată = _____

• **opus**

lungă ≠ _____ bună ≠ _____ mărunte ≠ _____

puțină ≠ _____ dulce ≠ _____ nemâncată ≠ _____

7. Scrie enunțuri în care cuvântul bună să aibă sensuri diferite.

8. Transcrie din text cuvinte care conțin grupurile de litere învățate.

9. Desparte în silabe cuvintele următoare:

• îmbelșugată _____ • zadarnic _____

• dumneaei _____ • iuțeală _____

10. Imaginează-ți un dialog între cele două personaje, în care barza îi explică vulpii de ce a procedat așa.

Folosește corect semnele de punctuație învățate.

11. Descrie, pe scurt, cele două viețuitoare.

EVALUARE PREDICTIVĂ

Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele.

„Dascălul se plecă, îi trecu mâna peste blană, dete de cureaua care-i sugruma grumazul, o desfăcu și lanțul căzu. Câinele se ridică, se scutură ca de o povară și-i linse mâna: era mai mare și mai puternic decât i se păruse la început. Îi plăcu și-l adoptă. Închise poarta, îl luă cu el și pofti în pridvorul casei, unde împărțiră amândoi puțina merindă [...] și-l numi Ciobănilă.”

(Vasile Voiculescu – *Ciobănilă*)

1. **Apreciază cu A (adevărat) sau F (fals).**

- Dascălul a desfăcut cureaua câinelui.
- Câinele se așeză și acceptă povara.
- Ciobănilă era mai puternic decât își imaginase dascălul.
- Învățătorul adoptă câinele.
- Deschise poarta și nu îl luă cu el.
- Cei doi împărțiră puțina merindă.

2. **Scrive cuvinte cu înțeles asemănător pentru cuvintele de mai jos:**

- dascăl = _____
- grumaz = _____
- povară = _____

3. **Găsește cuvinte cu înțeles opus pentru:**

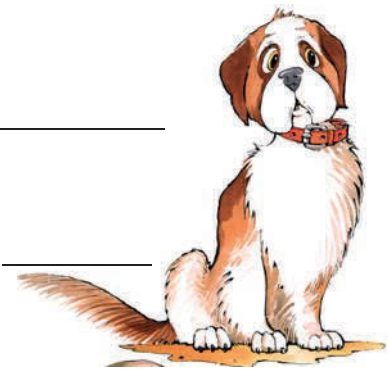
- se plecă ≠ _____
- puternic ≠ _____
- deschise ≠ _____

4. **Desparte în silabe următoarele cuvinte:**

- sugruma _____
- început _____
- pridvorul _____

5. **Realizează un bilet în care să-l anunți pe dascăl că l-ai văzut pe Ciobănilă în curtea școlii.**

6. **Imaginează-ți un scurt dialog între cele două personaje. Folosește corect semnele de punctuație.**

7. **Describe-l pe Ciobănilă.**

Prima zi de școală

după Eugenia Popa-Cohuț

1. Marchează cu „x” casetele corespunzătoare răspunsurilor corecte.

- Întâmplarea se petrece în anotimpul:

☐ vara	☐ toamna	☐ primăvara
-------------------------------	---------------------------------	------------------------------------
- Personajele textului sunt:

☐ Ioana și Dan	☐ Ioana și mama	☐ Ioana, mama, Dan
---------------------------------------	--	---
- Cei doi copii sunt:

☐ frați	☐ prieteni	☐ verișori
--------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------
- Textul ne prezintă:

☐ sfârșitul anului școlar	☐ o vizită la școală	☐ prima zi de școală
--	---	---
- Fetița este:

☐ emoționată	☐ bucuroasă	☐ tristă
-------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------

2. Scrie mesajul textului.

3. Explică răspunsul Ioanei: „Niciodată nu-i devreme pentru școală”.

4. Transcrie fragmentul în care sunt prezentați copiii din curtea școlii.

5. Povestește, pe scurt, textul.

6. Completează ciorchinele cu acele cuvinte care îți vin în minte atunci când te gândești la școală.

Descrierea unei persoane

Când descriem o persoană, ne referim la:

aspectul fizic – ceea ce vedem atunci când privim o persoană

- statura
- forma feței
- _____
- _____
- talia
- _____
- _____
- _____

însușirile sufletești așa cum pot fi deduse din comportamentul persoanei

- generos
- amabil
- politicos
- _____
- _____
- _____
- _____

1. Pe baza explicațiilor de mai sus realizează descrierea mamei tale folosind întrebările de mai jos:

a) Care este numele mamei tale?

b) Cum arată aceasta?

c) Ce însușiri sufletești are?

d) Care sunt pasiunile ei?/Ce îi place să facă?

e) Ce admiri cel mai mult la mama ta?

- Realizează un desen care s-o reprezinte pe mama ta.

2. Descrie o colegă/un coleg de clasă. Provoacă-i pe ceilalți colegi să o/il recunoască.

3. În trei-patru rânduri descrie o persoană pe care o admiri.

Toamna în pădure

după Mihai Stoian

1. Transcrie semnele sosirii toamnei întâlnite în text.

frunze veștede, _____

2. Continuă propozițiile.

- Soarele a lăcrimat când _____
- Viețuitoarele se tem de _____
- Pe iepure îl sperie _____
- Albinele sunt îngrijorate că _____
- Vulpea și lupul sunt fericiți deoarece _____
- Păsările _____

3. Completează schema de mai jos:

Ce poți vedea?	Ce poți auzi?
• covor multicolor	• foșnetul frunzelor
• _____	• _____
• _____	• _____
Ce poți mirosi?	Ce poți simți?
• frunzele uscate	• picăturile reci ale ploii
• _____	• _____
• _____	• _____

4. Asociază fiecare expresie subliniată cu înțelesul potrivit din coloana alăturată:

• Băiatul <u>a băgat de seamă</u> că plouă.	• a avea în vedere
• Târziu <u>și-a dat seama</u> cine era.	• a fi de aceeași vârstă
• A <u>lăsat cățelul în seama</u> vecinului.	• a nu acorda atenție
• Sora lui <u>nu îl băgă în seamă</u> .	• a observa
• <u>Ținea seama</u> de spusele mamei.	• a pricepe
• Maria e <u>de-o seamă cu</u> vărul ei.	• a lăsa în grija

5. Scrie după model:

Ploaie → ploicică, ploiță, ploios, a ploua:

Pădure → _____

Frunză → _____

Extragerea unor informații dintr-un text

1. Citește textul de mai jos:

	<p>SEPTEMBRIE</p> <p>În septembrie zilele scad mereu până când se fac deopotrivă cu noaptea.</p> <p>Florile încep să moară, căci de multe ori noaptea cade brumă. Nu mai vezi acum fluturi, nici albine, gândacii au pierit ori s-au ascuns în pământ.</p> <p>Frunzele copacilor se fac galbene, iar când bate vântul se scutură și cad.</p> <p>Prin grădini, oamenii își adună legumele, în timp ce păsările se pregătesc de plecare.</p> <p>Tot în septembrie începem și noi școala.</p>
	<p>OCTOMBRIE</p> <p>Noaptea încep să fie mai reci. Dimineața, câmpul pare acoperit cu un strat subțire de zăpadă.</p> <p>Frunzele plantelor pier, ale copacilor abia se mai țin.</p> <p>NOIEMBRIE</p> <p>Acum parcă s-a stins toată viața din natură. Văzduhul e gol de păsări, numai ciorile îl înnegresc uneori, zburând purtate de vânt.</p>

(după George Coșbuc, *Calendarul școlarului*)

2. Notează cele mai importante informații din text, apoi completează cu altele găsite de tine.

SEPTEMBRIE	OCTOMBRIE	NOIEMBRIE
• zilele scad	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•
•	•	•

Insula copiilor care mănâncă litere

după Sonia Larian

1. **Apreciază cu adevărat (A) sau F (fals):**

- În „Marea de cerneală” se află „Insula copiilor care mănâncă litere”.
- Odată, s-a oprit la țărmul insulei o bărcuță cu litere albastre.
- **P**, înarmat cu un binoclu, cerceta locurile.
- Copiii se rezează asupra literelor pentru a le mânca.
- Litera **H** îi sfătuiește pe copii să le citească.
- Astăzi, copiii nu mai mănâncă litere.

2. **Transcrie sfatul dat de litera H.**

3. **Scrive în ordine alfabetică, din text, cuvinte care încep cu:**

a) o vocală:	b) o consoană:
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

4. **Caută în text cuvinte cu înțeles asemănător pentru:**

- a mânca = _____
- a cerceta = _____
- a alerga = _____
- a ancora = _____
- a zice = _____
- a descoperi = _____
- a pierde = _____
- a se năpusti = _____
- a se afla = _____

5. **Explică folosirea semnelor de punctuație din enunțul:**

„— Sunt albastre, spuse un copil.”

6. **Inventează o scurtă poveste pentru una din literele alfabetului.**

Relatarea unei întâmplări pe baza unui suport

1. Ilustrează în casele de mai jos o întâmplare reală sau imaginară. Povestește-o în scris.

--	--	--

2. Relatează o întâmplare pornind de la întrebările de mai jos.

- Când, unde și cu cine ai plecat în excursie?
- Cum a fost drumul până la destinație?
- Ce obiective ai vizitat?
- Ce ai făcut în timpul popasului?
- Cu ce gânduri te întorci acasă?

3. Imaginează-ți întâmplarea descrisă în imaginile de mai jos. Relatează-o colegilor.

Să citim ilustrațiile

1. Completează enunțurile cu informații din textul lecției:

- Răducu a primit de la bunicul său o carte de povești (când?) _____
- El și-a dat seama că darul nu îi este de niciun folos (de ce?) _____
- Bunicul l-a învățat pe nepot (ce?) _____
- Din imagini a putut să afle ce spun (cine?) _____
- De acum, îi va citi și (cui?) _____ când nu-și găsește ochelarii.

2. Ce titlu crezi că avea cartea primită de Răducu?

3. Ilustrează o poveste cu titlul:

a) Cei doi prieteni

b) O faptă bună

4. Scrie enunțuri în care cuvântul **carte** să aibă următoarele înțelesuri:

- scriere tipărită și legată: _____
- învățătură, cultură: _____
- scrisoare: _____
- act, document: _____
- bucată de carton folosită la joc: _____

5. Privește ilustrația de mai jos și răspunde la întrebări:

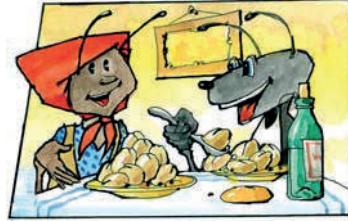

- Unde se petrece întâmplarea?
- Care sunt personajele?
- Ce avea de gând să facă...?
- Ce s-a întâmplat?
- Cum s-a terminat această întâmplare?

Solicitarea de informații

1. Privește cu atenție următoarele ilustrații. Imaginează-ți scurte dialoguri între personaje:

2. Scrie ce informații poți solicita referitor la:

3. Ești într-un oraș necunoscut.

- Ce informații ceri unui locuitor?
- Ce ți-ar putea răspunde el?
- Scrie dialogul imaginat de tine.

4. Mergi la Grădina Zoologică.

- Îți atrage atenția un animal.
- Scrie dialogul dintre tine și un îngrijitor care ți-l prezintă.

RECAPITULARE

1. Citește textul *Prima zi de școală* după Eugenia Popa-Cohuț.

- Ce părere ai despre hotărârea Ioanei de a pleca singură la școală?

- De ce crezi că a procedat astfel?

- Ce ai sfătui-o pe fetiță?

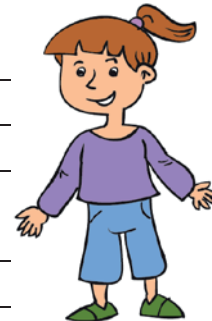
- Transcrie din text câte un enunț care să exprime o:

– întrebare _____

– constatare _____

– exclamare _____

- Scrie ce însușiri sufletești ai dedus din comportamentul Ioanei.

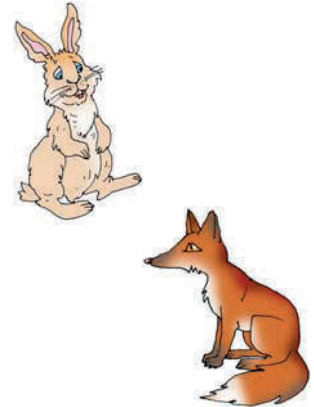
2. Desenează ce te-a impresionat în prima zi de școală.

3. Scrie cum te-ai simțit când ai intrat pe poarta școlii.

4. În textul *Toamna în pădure* după Mihai Stoian, elemente din natură au primit însușiri omenești (sunt personificate). Identifică-le și scrie-le mai jos.

5. Completează propozițiile următoare cu informații din text:

- Furnica _____
- Iepurele _____
- Albinele _____
- Vulpea _____
- Lupul _____
- Păsările _____

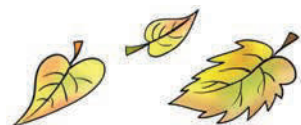

6. Desenează un personaj din textul amintit mai sus și scrie întrebări care te pot ajuta să obții informații despre el. Folosește atlase, enciclopedii sau alte surse.

7. Găsește în text însușiri pentru cuvintele de mai jos:

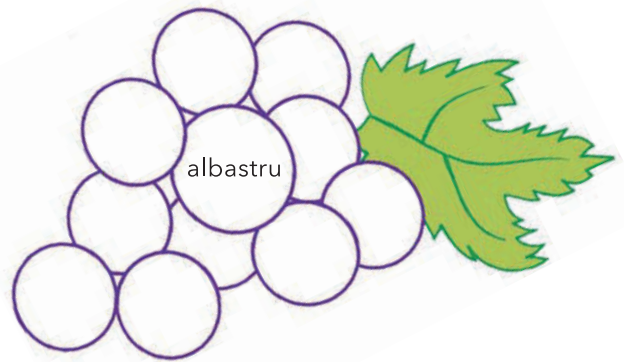
frunză _____	picături _____	haine _____
ochi _____	pleoape _____	vreme _____
covor _____	polen _____	curcubeu _____

8. Descrie Zâna Toamna așa cum ți-o imaginezi.

9. Povestește textul *Insula copiilor care mănâncă litere* după Sonia Larian dezvoltând planul de idei.

10. Completează ciorchinele alăturat cu acele cuvinte la care te gândești când spui....

11. Ce sfat le-ai da copiilor care mănâncă litere?

12. Care sunt informațiile pe care le-ai extras din textul *Să citim ilustrațiile?*

13. Privește imaginea de mai jos și scrie o scurtă poveste.

EVALUARE

1. Amintește-ți textele studiate și răspunde la întrebări:

a) Cum întâmpină Ioana prima zi de școală?

b) Care sunt schimbările aduse de toamnă în natură?

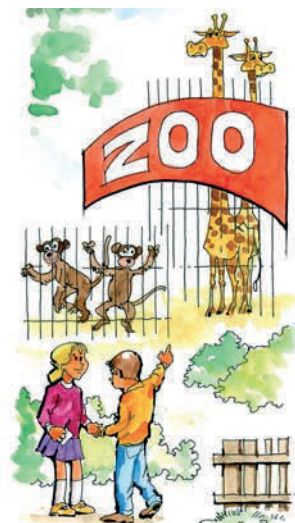
c) Ce sfat le-au dat literele copiilor de pe insulă?

2. Descrie un coleg în prima zi de școală.

3. Extrage din textele studiate informațiile despre toamnă.

4. Ce informații ai putea solicita unui sportiv?

5. Relatează o întâmplare având ca suport imaginea de alături.

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Recapitulare inițială	4
Evaluare predictivă	7
UNITATEA I: DIN NOU LA ȘCOALĂ	
Prima zi de școală	8
Descrierea unei persoane	9
Toamna în pădure	10
Extragerea unor informații dintr-un text	11
Insula copiilor care mănâncă litere.	12
Relatarea unei întâmplări pe baza unui suport.	13
Să citim ilustrațiile	14
Solicitarea de informații	15
Recapitulare	16
Evaluare	19
Lectură – Povestea cărții de povești.	20
UNITATEA II: PRIETENIA	
Trei modele de urmat.	22
Cererea simplă familiară, cererea politicoasă.	23
Vreau să fii prietenul meu!.	24
Inițierea unui schimb verbal	25
Prietenii cântăreți.	26
Prezentare : ființă, lucru, fenomen al naturii	27
Hărnicel și Lenevici, prieteni	28
Adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare	29
Iepurașul și Luna	30
Afișul – Fluturașul	31
Grădina tăinuită.	32
Schimbarea formei cuvintelor după număr	33
Recapitulare	34
Evaluare	37
Lectură – Șoricelul de țară și șoricelul de oraș	38
UNITATEA III: IARNA	
Bronșita.	40
Oferirea de informații despre universul apropiat	41
Povestea fulgului de nea	42
Forme diferite ale cuvintelor	43
Bradul	44
Formularea unei păreri despre povești și personajele acestora	45
Crăciunul copiilor	46
Invitația	47
Recapitulare	48
Evaluare	51
Lectură – Copacul cu viață veșnică	52
Magia iernii	54